

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 601/2013-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. decembra 2013 prerokoval sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej JUDr. A. W., B., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5 NcC 16/2013 z 28. marca 2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júla 2013 doručená sťažnosť spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej

len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 NcC 16/2013 z 28. marca 2013 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že krajský súd napadnutým uznesením „na základe nesúhlasu navrhovateľa (A., B., pozn.) s postúpením veci z dôvodu miestnej nepríslušnosti na Okresný súd Bratislava I v konaní vedenom pod s. zn. 4 C 172/2012“ určil ako miestne príslušný súd v predmetnej veci Okresný súd Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“). Krajský súd sa stotožnil s názorom navrhovateľa, že „miestna príslušnosť súdu v konaní je daná na výber v zmysle § 87 písm. f) O. s. p. aj vtedy, ak je žalobcom združenie na ochranu spotrebiteľa“.

3. Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie pre jeho „hrubý rozpor s ustanovením § 87 písm. f) OSP“ za protizákonné a tiež vzhľadom na jeho nedostatočné odôvodnenie aj za „arbitrárne a nepreskúmateľné“.

4. V petite sťažnosti sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

6. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (uznesením č. k. I. ÚS 601/2013-10 z 2. októbra 2013) ústavný súd *inter alia* požiadal okresný súd o predloženie súdneho spisu postúpenej mu veci (pôvodne vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 4 C/172/2012), ktorej bola na okresnom súde pridelená sp. zn. 16 C/278/2013. Predseda okresného súdu listom sp. zn. Spr 4016/13 z 8. novembra 2013 spätne oznámil, že požadovaný „súdny spis sa toho času nachádza na Najvyššom súde SR, Bratislava z dôvodu dovolania odporcu“ (t. j. sťažovateľky, pozn.). Dopytom na okresnom súde ústavný súd zistil, že predmetný súdny spis bol 24. augusta 2013 postúpený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich.

9. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú v trestnom konaní povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

10. Podstatou námietok sťažovateľky je právne posúdenie postupu a následného rozhodnutia krajského súdu o miestnej príslušnosti v predmetnej veci (pozri body 2, 3 a 4) najmä z hľadiska rešpektovania jej práva na súdnu právnu ochranu (resp. práva na spravodlivý proces), v dôsledku porušenia ktorých sa domáhala ako v konaní pred ústavným súdom, tak aj podaním dovolania najvyššiemu súdu zrušenia ňou označeného rozhodnutia krajského súdu (pozri tiež body 1 a 4).

11. Ak sa za tejto situácie sťažovateľka domáha svojho práva jednak na najvyššom súde (bod 6) a zároveň aj na ústavnom súde, musela byť sťažnosť odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označeného práva, ktorého porušenie namieta, bude najprv rozhodovať najvyšší súd.

12. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne I. ÚS 169/09, I. ÚS 178/2010), že v prípade podania opravného prostriedku (odvolanie či dovolanie) a súbežne podanej ústavnej sťažnosti je ústavná sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o takomto opravnom prostriedku (v danom prípade o dovolaní). Pritom lehota na podanie takejto sťažnosti bude považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (porovnaj tiež rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská proti Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54 alebo vo veci Soffer proti Česká republika, sťažnosť č. 31419/04, body 47 a 48) napadnutému opravným prostriedkom (riadnym alebo mimoriadnym).

13. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou, ako aj ďalšími návrhmi sťažovateľky meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2013